
I. Leuckfeld og A. Holm svarer

KOMMENTAR

INGA LEUCKFELD

ingleu@ous-hf.no

Inga Leuckfeld er overlege.

ARE HOLM

Ingen av forfatterne har oppgitt noen interessekonflikter.

Takk til Hovdenes for interessant og viktig kommentar til vår artikkel (1). Hovdenes påpeker at den mest nærliggende årsaken til reduksjon i ventelistedødelighet fra perioden 1999 - 2008 til 2009 - 2020 må være reduksjon i forholdstallet mellom antall pasienter som settes på venteliste og antall pasienter som blir transplantert. Det er delvis riktig. Ved utgangen av hvert år stod median 40,5 (35 - 50) pasienter på ventelisten i perioden 1999 - 2008, mot median 45 (33 - 60) pasienter i perioden 2009 - 2020. Tilsvarende tall for antall transplantasjoner var i den første perioden median 17,5 (11 - 30) og 32,5 (24 - 35) i den siste perioden. Etter endring i prioritet til transplantasjon fra ventelisten har imidlertid reduksjon i ventelistedødelighet vært vesentlig større for pasienter med lungefibrose og cystisk fibrose enn for pasienter med KOLS. Endringen innebar altså en prioritering til fordel for pasienter med raskest progredierende sykdom, altså de gruppene som står i størst fare for å dø før de får tilbud om organ.

Selv om flere pasienter senere år har fått mulighet til å stå på venteliste for lungetransplantasjon, må antallet ventende være tilpasset tilgangen til organer for å sikre at ventelisten er et reelt behandlingstilbud. Samtidig må antallet som venter være stort nok for å sikre at det alltid finnes en pasient med passende kroppshøyde og blodgruppe den dagen et organ blir tilgjengelig. Usikkerheten i organtilbudet tilsier dermed at ventelisten bør inneholde noen flere enn det er organer til. Noen vil dermed stå i fare for ikke å få et organtilbud i tide. For å sikre at det blir så få som mulig, er det viktig å ha gode systemer for prioritering.

REFERENCES

1. Leuckfeld I, Holm AM, Hoel T et al. Lungetransplantasjon i Norge 1999–2020. Tidsskr Nor Legeforen 2023; 143. doi: 10.4045/tidsskr.22.0775. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 20. november 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.23.0747
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 11. juli 2026.